

Yrityskaupan hyväksyminen: Kesko Oyj / K-Rauta Äimäraution liiketoiminta

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV") on 18.10.2018 ilmoitettu järjestely, jossa Kesko Oyj ("Kesko" tai "ilmoittaja") hankkii K-Rauta Äimäraution ("kohde") koko liiketoiminnan J & A Antikka Oy:ltä.

Kesko on suomalainen kaupan alan pörssiyhtiö. Kesko toimii Suomessa päivittäistavara-kaupassa, rakentamisen ja talotekniikan kaupassa sekä autokaupassa. Keskolla on Suomen lisäksi rakentamisen ja talotekniikan kaupan toimintaa myös muissa maissa. Kesko tytäryhtiöineen ja itsenäiset K-kauppiat muodostavat yhdessä K-Ryhmän. Keskon ketjutoimintaan kuuluu noin 1 800 kauppaa Suomessa ja muualla Euroopassa.

Keskon K-Rauta-ketju tarjoaa rakentamisen, remontoinnin, pihan ja puutarhan sekä sisustamisen ja kodin kalustamisen tuotteita ja palveluita kuluttaja- ja ammattiasiakkaille. K-Rautoja on Suomessa ja Ruotsissa. K-Rauta-ketju toimii Suomessa kauppiasliiketoimintamallilla, jossa itsenäiset kauppiat harjoittavat liiketoimintaa ketjusopimuksen perusteella.

K-Rauta Äimärautio on K-Rauta-ketjuun kuuluva kauppiasjohtoinen, Oulussa sijaitseva rautakauppa, joka tarjoaa rakentamisen, remontoinnin, pihan ja puutarhan sekä sisustamisen ja kodin kalustamisen tuotteita ja palveluita kuluttaja- ja ammattiasiakkaille.

Ilmoittajan mukaan Keskon K-Rauta-ketju toimii kauppiasliiketoimintamallilla, jossa liiketoimintaa K-Rauta-kaupoissa harjoittavat itsenäiset kauppiat ketjusopimuksen perusteella. Ketjusopimuksen mukaa kauppialla on oikeus irtisanoa ketjusopimus irtisanomisajalla. Kauppias on irtisanonut K-Rauta Äimärautiota koskevan ketjusopimuksen. K-Rauta Äimäraution kauppapaikan suuren koon ja liiketoiminnan aloittamiseen tarvittavan merkittävän alkupääoman vuoksi soveltuvan kauppiaan löytäminen on kuitenkin kestänyt tavallista kauemmin ja tämän vuoksi Kesko on päättänyt väliaikaisesti ottaa liiketoiminnan vastuulleen liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Järjestely on tarkoitettu väliaikaiseksi, kunnes uusi kauppias on nimitetty.

Keskon liiketoimintaan kuuluu ilmoittajan mukaan K-Rauta-ketjuohjaus ja rautakaupan alan tuotteiden tukkumyynti K-Rauta-ketjuyrityksille. Muita Keskon keskeisiä tehtäviä rautakaupassa ovat tuotteiden keskitetty hankinta, valikoimanhallinta ja logistiikka rautakaupan K-Rauta-ketjun liikkeille sekä ketjukonseptien ja kauppapaikkaverkoston kehittäminen. Keskolla ei ole omia K-Rauta-myymlöitä Suomessa, mutta Kesko myy suoraan kuluttajasiakkaille k-rauta.fi-verkkopalvelun kautta.

K-Rauta Äimärautio puolestaan harjoittaa rautakaupan vähittäismyyntiä kuluttaja- ja yritysasiakkaille. Näin ollen osapuolten suhde on enimmäkseen vertikaalinen, koska osapuolet toimivat suurimmilta osin myyntiportaan eri

tasoilla. Horisontaalista päällekkäisyyttä osapuolten liiketoiminnassa syntyy vain vähäisesti verkkokaupassa tapahtuvan jälleenmyynnin osalta.

Ilmoittajan näkemyksen mukaan KKV on aiemmassa ratkaisukäytännössään katsonut, että rakennustarvikkeiden jälleenmyynnin markkinat sisältävät sekä valtakunnallisia että paikallisia piirteitä. Komissio on tilanteesta riippuen katsonut rakennustarvikkeiden jälleenmyynnin markkinan olevan laajuudeltaan kansallinen tai tätä kapeampi. Ilmoittajan käsityksen mukaan ilmoitetun yrityskaupan kilpailuvaikutuksia on perusteltua arvioida seuraavilla pääsegmenteillä jakamatta näitä edelleen asiakkaittain tai tuoteryhmittäin:

- 1) Rakennustarvikkeiden tukkumyynti kansallisella tasolla.
- 2) Rakennustarvikkeiden vähittäismyynti kansallisella tasolla ja paikallisella tasolla Oulussa.

Ilmoittajan näkemys on, että yrityskauppajärjestelyllä ei ole kilpailuvaikutuksia yllä mainituilla markkinoilla, koska Keskoilla ei ole lainkaan omia rautakaupan alan vähittäismyymälöitä ja horisontaalinen päällekkäisyys osapuolten liiketoiminnan välillä on näin ollen vähäistä. Ilmoittaja vetoaa lisäksi järjestelyn väliaikaiseen luonteeseen ja siihen, että aikoo siirtää kohteen uudelle kauppiaalle mahdollisimman pian.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei järjestelyn väliaikaisuuden vuoksi saa aikaan pysyvää muutosta markkinarakenteessa.¹ KKV on arvioissaan kiinnittänyt huomiota myös osapuolten pääosin vertikaaliseen suhteeseen ja katsoo, ettei yrityskauppa kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla.

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Kesko Oyj ("Kesko") hankkii K-Rauta Äimäraution koko liiketoiminnan J & A Antikka Oy:ltä.

Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

¹ Sulautuma-asetuksen 3 artiklan 5 kohdan mukaan eräitä väliaikaisia omistusjärjestelyjä ei pidetä asetuksen mukaisina keskittyminä eikä niitä tarvitse ilmoittaa komissiolle (Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta). Kilpailulaki ei sisällä vastaavia väliaikaisia omistusjärjestelyjä koskevia poikkeussäännöksiä.

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa haakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätietoja päätöksestä antaa tutkija Taru-Tuulia Tammi, puhelin 029 505 3024, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Tutkija

Taru-Tuulia Tammi